

Europa se pregatește pentru lovitura economica provocata de conflictul din Iran (analiza)

Atacul militar americano-israelian asupra Iranului amenința sa creasca inflația și sa afecteze creșterea economica, și așa modesta, a Europei, arata o analiza Reuters.

Atacurile au perturbat transportul maritim în Golful Persic, un furnizor importanta de combustibil și produse petroliere pentru Europa. Întreruperea navigației a crescut imediat prețurile la aceste produse. Acest lucru este probabil sa creasca prețurile carburanților la pompa și sa modifice previziunile Bancii Centrale Europene și ale Bancii Angliei, forțând-o pe aceasta din urma sa amâne orice alte reduceri ale dobânzilor până când ceața razboiului se va risipi.

Strâmtoarea Ormuz, situata între Oman și Iran, este o poarta cheie pentru exporturile statelor din Golf, cum ar fi petrolul, gazele și produse chimice. Aproximativ 20% din petrolul global, inclusiv cel provenit din Arabia Saudita, Emiratele Arabe Unite, Irak, Kuweit și Iran, trece prin Ormuz, împreuna cu volume mari de gaze naturale lichefiate (GNL) din Qatar.

Dupa ce s-a îndepartat de energia ruseasca, dupa invadarea Ucrainei, Europa se bazeaza acum mai mult pe importurile din regiunea Golfului. Printre țările europene, Marea Britanie, Italia, Belgia și Polonia sunt cele mai dependente de importurile de GNL care trec prin Strâmtoarea Ormuz, conform datelor de la Administrația SUA pentru Informații în Energie. De asemenea, țările din Golful Persic sunt un exportator major de propan, butan și etan, care sunt utilizate pentru încălzire, combustibil și în agricultura, conform datelor firmei Kpler.

Peste 200 de nave, inclusiv petroliere și nave pentru transportul de gaze lichefiate, au ancorat în jurul Strâmătorii Hormuz, ca urmare a conflictului din Iran, arata datele privind transportul maritim. Acest lucru a dus imediat la creșterea prețurilor la petrol și gaze. Contractele futures pe Brent au crescut cu aproape 8%, ajungând la 78 de dolari pe baril, în timp ce, la hub-ul din Amsterdam, gazele naturale se tranzacționau în creștere cu 19%, până la 38 de euro pe megawatt-ora (MWh).

În proiecțiile sale din decembrie 2025, BCE a mizat un preț al gazelor naturale de 29,6 euro/MWh și un preț al țițeiului de 62,5 dolari per baril în acest an.

BCE urmeaza sa publice noile sale previziuni macroeconomice pe 19 martie, cu o data limita pentru prețurile energiei și alți indicatori de piață cu trei saptamâni înainte - adica miercurea viitoare. Acest lucru ar implica o actualizare a proiecțiilor sale privind inflația energetica.

Cu toate acestea, analizele interne ale BCE arata ca impactul creșterii prețului petrolului asupra inflației este mult mai mare decât lovitura data creșterii economice. Analiza din decembrie arata ca o creștere permanenta de 14% a prețului petrolului și gazelor ar reduce creșterea economica cu doar 0,1% în acest an și ar crește inflația până la 0,5%. Aceste impacturi ar avea o amploare similara anul viitor, apoi ar începe sa se estompeze.

Conform sondajelor Reuters, economiile zonei euro și ale Marii Britanii vor crește cu 1,2%, respectiv 1% în acest an și cu 1,4%, ambele, anul urmator. Acesta este un ritm modest în comparație cu Statele Unite, unde PIB-ul este estimat sa creasca cu 2,5% și 2,0% în 2026-27.

Însa chiar și așa impactul ar fi mic în comparație cu șocul din 2022, când atacul Rusiei asupra Ucrainei a crescut costurile energiei. Aceasta a redus creșterea cu 1 punct procentual și a crescut inflația cu 2 puncte procentuale, potrivit unui studiu al Comisiei Europene.

Un euro relativ puternic ar putea, de asemenea, sa atenueze impactul, deoarece energia este evaluata în dolari. În plus, impactul asupra creșterii ar urma sa fie unul temporar, deoarece economia se poate ajusta, deci nu exista un impact de durata asupra producției potențiale, a argumentat BCE într-un studiu separat.

Investitorii nu se așteapta la nicio acțiune rapida din partea BCE, care ar urma sa mențină dobânzile nemodificate pentru restul anului. Banca centrala a zonei euro nu reacționeaza la volatilitatea pieței pe termen scurt și ignora, de asemenea, creșterile tranzitorii ale prețurilor la energie.

Așadar, orice reacție va depinde de durata conflictului și de cât de mult se extinde. Președintele SUA, Donald Trump, a declarat duminica ca operațiunea cu Iranul ar putea dura patru saptamâni.

În aceste condiții, economiștii de la Commerzbank nu vad niciun impact semnificativ daca razboiul ar dura doar câteva saptamâni. Însa, daca situația s-ar prelungi timp de câteva luni, au estimat ca inflația din zona euro ar crește probabil cu cel puțin 1 punct procentual, iar creșterea economica ar fi cu câteva zecimi de punct procentual mai mica. Mai mult, inflația din zona euro, este acum la 1,7%, sub ținta BCE, așa ca o creștere modesta nu ar pune în pericol obiectivul privind stabilitatea prețurilor.

BCE se îngrijoreaza în mod normal daca un șoc inflaționist unic începe sa afecteze așteptările pe termen lung privind prețurile și se infiltreaza în tendințele mai largi de stabilire a salariilor și a prețurilor prin așa-numitele impacturi de runda a doua. Însa va dura mai multe luni pâna aceste efecte se vor materializa, așa ca este de așteptat ca, deocamdata, BCE sa spuna ca se uita dincolo de volatilitatea temporara, dar ramâne atenta la evoluții.